

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Pa povej, Madana, ali je to loporta!"

"Ne, gospod!" je pravila. "Lemnajo ljudje v Frankistanu takih velikih ust, kakor sem mislila."

"Gospod, kaj bo s tisto žlico?" je vprašala Ingđa.

"Kaj? Proč jo bom vrgel."

"O ne, emir! Ali je ne bi dal meni?"

"Za tebe ta žlica ni dovolj lepa! Za biser iz Šorda bi morala biti iz srebra!"

"Gospod," je zardela, "dovolj lepa je! Lepši je, ko da bi bila iz zlata ali srebra. Kajti ti si jo naredil. Prosim te, podari žlico meni, spominjamla me bo na tebe, ko te več ne bo med nam!"

"Tule, vzemijo! Pa pridita jutri v Lizzu k meni na obisk, da vama bom lepiše spominke!"

Vsa vesela je shranila leseno žlico. Kako skromni so ti ljudje, s kako malenostjo jih človek lahko razveseli in si pridobi njihova srca!

"Gospod, kedaj nas boš zapustil?" je vprašala.

"Ne vem še. To bo določil Duh votline. Sedaj pa prisedi! Jesti moramo, mudi se mi k Duhamu."

Še nekaterekrati sem ji moral reči, naj prisede, preden me je ubogala. Za njo, za preprosto dekle, je bilo čisto nepojmljivo, da sme sedeti "pri eni mizi" z moškimi in povrh še s takimi imenitnimi!

Halef ves čas ni zinil besedice. Njegove oči so visele na lepem dekletu. Celo na glad je pozabil.

"No, Halef, posluži se!" sem ga zdramil iz njegovih opazovanj.

Otožno je vzdihnil in pomiloval dejal:

"Gospod, škoda —!"

"Da nisem paša!"

"Da nisi paša? Zakaj pa bi rad bil paša?"

"Upam da ne."

"Pri nas je mnogo takih, ki nočejo premirja s Kurdi. Boja si želijo. In ti ljudje so si izbrali mojega očeta za povelnika. In že je razposlal brez seje v Murgi, v Minijaniš in Ašito in ob Zabu navzdol do Bridžaja in Gise. Spraviti hoče na noge vse moške, ki so za boj sposobni. Še nocoj se bodo zbrali, juetri zarana pa misljijo napasti Kurde."

Nisem se čudil. Vse raiosovo obnašanje do mene in do meleka je bilo tako, da sem že davno sumil, za kaj gre temu nasilnemu človeku. Bil sem mu pri njegovih načrtih napot, zato me je sovražil in zato me je tudi napadel in zavlekel v gore. Čudil sem se le, da so ti ljudje tako kratevidni in nepremišljeni.

"Kolika neprevidnost!" sem dejal Ingđi. "Tvoj oče bo vso dolino v nesrečo pahnil!"

"Ali misliš, da so Berwari močnejši ko mi?"

"Boljši bojevniki so vsekakor vi, etudi so trenutno po številu slabši. Pa če se bo začne, bo vzplamtel po vsej deželi in tedaj bodo Kurdi stokrat močnejši ko vi. Saj vas kurdijski robovi od vseh strani obdajajo, sredi njih živite!"

"Gospod, če bi bilo res, kar praviš —!"

"Res je, verjemi mi! Če se vam danes ali jutri ne posreči skleniti mir, bodo prišli nad vas še hujši časi, nego so bili tisti, ki ste jih doživljali pod Bedrkan bejem, pod Nuru 'llah bejem in pod drugimi kurdijskimi krvniki. Zelo verjetno je, da bi topot Kurdi Kaldejce do zadnjega pobili in ugonobil."

Zanimanjem ga je gledala.

"Majhen mož je," je dejala poohvalno, "pa zvest in pogumen!"

Halef je prav dobro opazil, njene poglede. Vprašal je:

"Kaj pravi o meni?"

"Pravi, da si zvest in pogumen mož."

Ves navdušen si je pogladil mali Halef svoje redke brčice, da dejal:

"Povej ji, da je lepa in pridna!"

Zelo žal mi je, ji povej, da sem tako majhen človek in da nisem paša."

Povedal sem Ingđi Halefovemu, ljubko se je nasmejala in segla sta si v roke.

Res škoda je bilo dobrega, lepega dekleta, sem si mislil. Enolično življenje brez veselja jo je čakalo v samotni kurdijski vasi, v deželi, kjer je ženska brezpravno in preziran bitje, vključno temu da so Nestorjanci kristjani, kjer mora delati in garati od zore do mraka, mož pa lenari ali pa hodi na poboje —

Zgrozila se je.

"Gospod, misliš, da bi se kaj takega res moglo zgoditi —?"

"Čisto za res mislim!"

"O Bog, kaj naj storimo?"

(Dalje prihodnjič)

1936 MAJ 1936						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

20.—Novi pevski zbor Slovan priredi svoj prvi koncert in ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovenske št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju SND.

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Klub društva S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju SND.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.

7.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju SND.

16.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z., priredi piknik pri Zornu na 4388 Bradley Rd.

31.—Piknik društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu na Bradley Rd.

JUNIJ

7.—Društvo sv. Križa KSKJ priredi piknik v Novak's Garden, 3505 W. 105th St.

7.—Društvo Zdravjeni Bratje št. 26 S. S. P. Z., ima piknik na Stuškovi farmi.

7.—Razvitje in blagoslovljene zastave podružnice št. 47 SDZ v S. N. Doma na 80. cesti.

7.—"Monta Lag" priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

14.—Skupni mladinski pevski zbor priredejo ogromni koncert na vrtu Slov. društvenega doma na Recher Ave.

14.—Ženski odsek Zadržunje zveze priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, Ohio.

14.—Pevsko društvo Zvon priredi piknik v Maple Gardens.

21.—Slovenska godba Bled priredi piknik na Stuškovi farmi.

21.—Društvo Cvet priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.

21.—Piknik društva sv. Rešnjega Telesa fare sv. Lovrenca v Maple Gardens.

25.—Društvo Collinwoodskie Slovence št. 22 SDZ priredi banket, domačo veselico in ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

28.—Piknik društva Clevelandskih Slovencov št. 14, S. D. Z., na Stuškovi farmi.

28.—Slovensko podporno društvo Kranj priredi svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

25.—Dramsko društvo Verovšek priredi piknik na Stuškovi farmi.

5.—Društvo Tabor št. 139 S. N. P. J., priredi piknik na cerkevni prostorih v Maple Gardens.

5.—Majhen mož je dr. Najs. Imena fare sv. Kristine priredejo piknik na Stuškovi farmi.

12.—Društvo Složne Sestre št. 120 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmah v Wickliffe.

12.—P i k n i k Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

12.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi piknik na Hartmannovi farmi, North Royalton, O.

18.—Društvo Napredne Slovenske št. 137 SNPJJ priredi sobotni piknik na Pintarjevi farmi.

19.—Društvo Woodmen Circle, Waterloo Grove št. 110, piknik na Stuškovi farmi.

19.—Društvo Danica št. 34 S. D. Z. priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.

19.—Samostojna Zarja ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

19.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, piknik in javna televodava kadetov na Pintarjevi farmi.

26.—Društvo Washington št. 32, Z. S. Z. piknik na Stuškovi farmi.

26.—Piknik S. N. Doma in Kluba društva S. N. Doma na Pintarjevi farmi.

AVGUST

2.—United Hunting Club and Game Preserve priredi piknik na Stuškovi farmi.

2.—Olimpiada S. D. Zvezze na Stuškovi farmi.

DECEMBER

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

na to ustanovil, že 30. septembra 1931, je objavil italijanski uradni list "Gazzetta Ufficiale" dekret od 14. avgusta 1931, štev. 1188, s katerim se je odobril novi statut za organizacijo, ki si je nadela silno plemenito ime "Ente di rinascita agraria per le Tre Venezie," Zavod za ograno prerojene Tre Benečiji. Sta-tuta sam, iz katerega bi lahko spoznali satanski namen, ki se je skrival pod tem plemenitim imenom, ni bil nikdar objavljen.

Pač pa se je že kmalu pokazal prvi uspeh. Tako je že v aprilu 1933 poročal "Corriere Istriano" o naselitvi osmih italijanskih družin iz Benečije na nekem veleposestvu v Alturi, ki naj bi postal tako "nad vse važno fašistično privlačno središče" katero naj "bi asimiliralo nižjevrstno prebivalstvo v okolici posestva."

V zadnjem letu pa se je ta zavod spravil na delo, kar na delo. Pri tem je s pridom izkoristil položaj, ki je nastal v vsej deželi radi splošne krize, radi silno visokih davkov in radi brez obzirnega izterjevanja posojil, ki so jih še pred nekaj leti razni zavodi, v prvi vrsti pa Istituto di credito fondiario di Verona, naravnost vsiljevali našim ljudem. "Zavod za agrarno prerojenje kupuje zlasti vse slovenska posestva, ki jih spravljata na dražbo goriški Mont in "Istituto di credito fondiario Orientale." Samo v letu 1935, je kupokolj od Monta okoli 100 posestev v Bridih. Na vsa posestva so naselili Italijane. Tem kolonistom niso samo brezplačno odstopili posestva v obdelavo, temveč so jim morali celo nabaviti potrebno kmetske orodje in živilo ter jih poleg tega podpirati s stalno denarno podporo. Slovenski kmet pa je moral po svetu s trebuhom za kruhom.

Posebna večja zaokrožena posestva so jim dobrodošla. V zadnjem času so se tako polastili večje število posestev v Vipavni, Podragi, na samem Nanosu, zlasti pa znane imetja Skulje v Hrenovici. Tudi po Pivki je že to ali ono posestvo prešlo v posest italijanskih kolonistov. Da, celo rojstna hiša ranjega škofa Mahniča v Kobeglavi na Krasu je danes v italijanskih kolonizacijah.

Gospodarski položaj našega kmata pa je od dne do dne bolj obupen. V sedanjih prilikah pa tudi ni nobenega izgleda na skrajnje izboljšanje položaja. Vse kaže, da se utegne satanski načrt, ki so ga sklenili fašisti že leta 1931, in po katerem naj bi se vsa Julija Krajina najkasneje v 30 letih populorna prekvasil s italijanskim življem, že prej ureščati, ne da bi jim bilo treba poseti po skrajnih sredstvih, ki so jih že tedaj imeli v načrtu, da bi čimprej pregnali našega človeka od rodne grude.

—Granata iz svetovne vojne je ubila 18 letnega Florijana Gujata iz Grgarja pod Sv. Goro.

—Nagrade so delili o veliki noči raznim posestnikom za njihov trud na poljedelskem poprišču. Med odlikovanci so Ivan Kralj iz Tolmina in Karel Pahor iz Opatjega sela, ki sta dob

MORSKI RAZBOJNIK

A. Š.

osebi, ki ga preda oblastim. Intukaj, na francoski zemlji, boste vi tisti, polkovnik Coulevain, ki me boste izročili. Zakaj major Macartney reprezentira v tem slučaju samo avtoriteto — angleško vlado — kateri bom izročen."

Obraz Angleža je izgubil nekaj svoje rdečice; podaljšal se je, ustne so se mu povesile. Zdaj se mu je posvetilo in videl je utemeljitev Bloodovih besed. Blood je dobil, kar je iskal. Natančno je zdaj spoznal globino Macartneyja, ki je stal zdaj kakor pribit na mestu, bled in kakor da nima jezika, ki je spoznal, kako se je nenadoma odmeknilo tisoč funtov iz njegovega dosega.

Pa to ni bil edini fenomen, ki so ga producirale Bloodove besede: Tudi polkovnik de Coulevain je na moč osupnil. Nenadni privid, da bi na tako lahek način prišel do te ogromne vsote, ga je prav tako osupnil, kakor je onega potrl. To je bila nepričakovana komplikacija opazuječemu kapetanu Peteru Bloodu. Toda tedaj se je nenadoma spomnil, da mu je madame de Colevain opisala možak denarno propagilega človeka, ki ga pestijo njegovi upniki. Čudil se je torej, kaj se bo iz vsega tega izcimilo.

"Ničesar več ni reči, moj polkovnik," je pripomnil kapetan Blood. "Okoliščine so premočne zame. Vidim, da sem igro izgubil in da moram placiati." Spet je zazehal. "Če pa dobim medtem nekajkrat hrane in počinka, vam bom prav hvaležen. Morda mi bo major Macartney dal dopust do drevi, ko lahko pride pomeško izsiljil svojo zahtevo, in da je dalje moja dolžnost, da se teh sredstev poslužim."

"Kako?" Polkovnik de Coulevain je osupnil. "Mar namejavate izkrcati svoje oborožene ljudi na francoski zemlji?" "Ako boste še nadalje vztrajali v svojem viteštvu, ki v tem slučaju ni na mestu, bom prisiljen storiti to."

"Ampak . . . Pri Bogu! To bi bilo vojno dejanje!"

Macartney je zmajal s svojo okroglo glavo. "Posledica tega bi bila, da bi se polkovnika de Coulevaina pozvalo na odgovor, ker je izzval akt v protislovju z obstoječe pogodbo." Nato se je značilno nasmehnil in pripomnil: "Sicer mislim, da se že itak zbirajo oblaki nad vašo glavo, polkovnik, zaradi dogodkov, ki so včeraj tukaj odigrali."

Coulevain je trudno sel, potegnil iz žepa robec ter si otril potno čelo. Brez moći se je obrnil h kapetanu Bloodu in rekel:

"Pri Bogu! Kaj mi je storiti?"

"Bojim se," je odvrnil kapetan Blood, "da so njegovi argumenti utemeljeni." S trudom se je premagal, da ni zazdehal.

"Saj mi boste oprostili, kaj ne? Saj veste, vso noč sem bil pokonci." Ob teh besedah je tudi sam sel. "Pa nikar se ne vzne-mirjajte, moj dragi polkovnik."

"Ampak kaj naj storim, gospod? Kaj naj storim?"

Pod njegovo zaspano zunanjostjo je ostro in naglo delovala misel kapetana Blooda. Iz svoje izkušnje je vedel, da pripadajoči oficirji, ki so poslani v službo v kolonije, dvema razredoma: ali so bili možje — kakor da Coulevain — ki so v domovini razsejali svoje premoženje, ali pa mlajši sinovi, ki še niso imeli premoženja, da bi jih razsejali. Zato se je hotel najprej prepričati o Macartneyevi poštenosti.

"Vi me boste pač izročili, kaj ne, moj polkovnik? In angleška vlada vam bo izplačala nagrade tisoč funtov — pet tisoč zlatih osmakov."

Oba častnika sta radovedno dvignila glave.

Kapetan Blood pa je pojasnil: "Glasom pogodbe zahteva major Macartney mojo predačo. Vsaka nagrada za pobeglega kaznenca pa je izplačana

tem do večera. Tisoč funtov je mnogo denarja. Teh si ne zaslužite vsak dan ali vsako leto v službi kralja Jamesa. Zasluzite pa si jih lahko samo s tem, če me ne aretirate."

Macartney si je grizel ustne ter vprašuje gledal polkovnika. "Na to . . . na to ni mislišti!" je končno eksplodiral. "Ne boste me odkupil! Nemogoče! Če bi se to izvedlo . . . !"

Kapetan Blood se je pritajeno zasmejal. "O, to je tisto, kar vasi skrb! Pa kdo naj pove? Vsaj polkovnik de Coulevain mi je dolžan molk."

Globoko zamisljen polkovnik se je dignil. "Seveda, seveda! I tem nikar ne dvomite!"

Macartney je neodločno pogledal zdaj enega, zdaj drugega, s pogledom človeka, kateremu se vidi, kako ga mami izkušnjava. "Vrnem se ob šestih," je nato kratko izjavil.

"S spremstvom, major, ali sami?" ga je Blood naglo vprašal.

"To bo . . . to bo . . . kakor pač že bo."

Ob teh besedah je odšel in moža v sobi sta slišala njegove trde korake, ki so se oddaljevale.

Kapetan Blood je pomežeknil polkovniku Coulevainu in vstal:

"Stavim tisoč funtov, da ne bo ž njim nobenega spremstva."

"Te stave ne morem sprejeti, ker sem enakih misli."

"Ampak, zdaj je težava, ker imeti bom moral denar, pa ne vem, kako in kje naj ga dobim. Možno je, da bo sprejet mojo noto."

"Glede tega si ne delajte skribi."

Kapetan Blood je pazno matri polkovnikov obraz. Na tem obrazu je bil smehljaj, in sicer smehljaj, ki je hotel biti dobrodušen in prijateljski. Pa kljub temu ni ta obraz kapetanu nič kaj ugajal.

"Spet ga je kapetan Blood pazno in vprašajoče pogledal, preden mu je izrekel svojo zahvalo, pestili. Teko čudovita, da je bila skoraj neverjetna, vsaj človečudovita. Tem čudovitejša, ker ku kapetanovih izkušenj.

Spet ga je kapetan Blood pazno in vprašajoče pogledal, preden mu je izrekel svojo zahvalo, pestili. Teko čudovita, da je bila skoraj neverjetna, vsaj človečudovita. Tem čudovitejša, ker ku kapetanovih izkušenj.

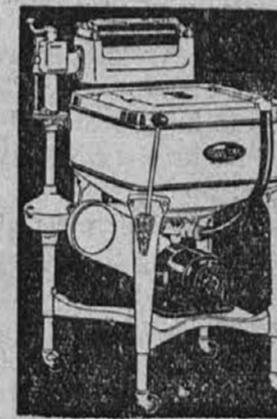

Zgorej, desno, je Alvin Karpis, zločinec, katerega so nedavno prijeli vladni agenti. Zgorej na levo je slika Edgarja Hooverja, ki je zasledoval Karpisa toliko časa, da ga je vzel. Spodaj so pa nadaljnji trije častni gostje strica Sama, ki jih je zadnje čase spravil na toplo: Harry Campbell, William Mahan in Thomas Robinson. Robinsona so lovili dve leti in ga niso mogli vjeti zato, ker je hodil preoblečen v žensko obleko. Banditje so sedaj spoznali, da s stricem Samom ni dobro češnjek zobati in kadar gredo vladni G-men na sled, je kmalu zapik s skrivalnico.

Raztegnite vaš dolar za

pranje z

MAYTAG POSTREŽBO

Maytagov četverokotni, iz aluminija vlit čeber in gyratator pralni obrat pomeni več čistoče in daljše življeneva vaših oblek. Valjčni izemalec vode z zaprtim, samoobratujočim odtokom je ravno tako važen in udoben, pa je še mnogo drugih prednosti. Sedaj je čas za kupiti, dokler lahko lastujete Maytag po

CUDOVITI CENI

Naš odplačilni načrt storii nakup lahek.

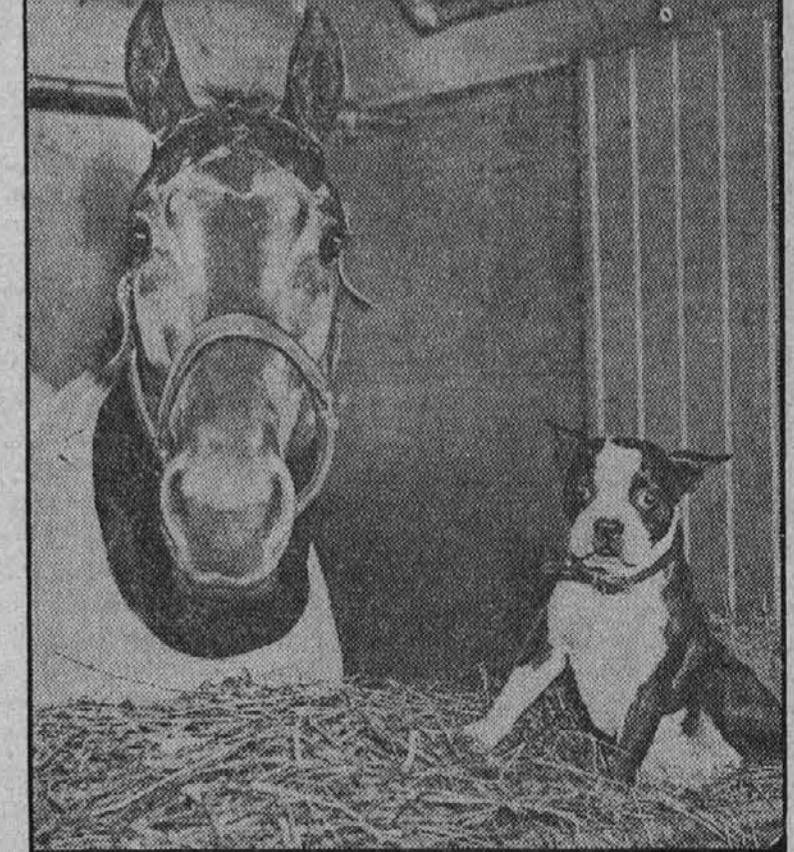
Model 110
MAYTAG
je samo
\$69.50

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd. KEnmore 1282

Pri mizi sedi dr. Townsend, oče znanega načrta za starostno pokojnino. Dr. Townsend čaka, da bo pričal pred senatnim odsekom, kako je z denarjem, ki ga je toliko dobil od lahkovnih ljudi. Okrog njega so pa časnikarski poročevalci, ki na vso sapo hitejmat slike od slavnega moža.

Pokrajina ob reki Reni, katero je sedaj zasedlo nemško vojaštvo klinj protestu od strani Francozov. Na drugi strani reke vidite krasne vinograde, kjer raste slavno renško vino.

Bold Venture, tri leta star konj, ki je zmagal pri zadnjih konjskih dirkah, Kentucky Derby. Družbo mu dela njegov zvesti tovarš Boston pasme.

To je pa slavna filmska igralka Greta Garbo. Zgorajna slika jo kaže, predno je odpotovala v Evropo na potnico, spodnja pa, ko se je vrnila nazaj v Zed. države. Well, človek bi rekel, da se jo prav lahko in brez stolčka nagleda.

Marion Talley je bila jaka korpulentna dekle, ko je lansko leto nastopala v operi. Zdaj se je po posvetila filmom in izgubila je na teži, da potegne samo 104 funte žive vase. Punc, glej, da te sapa ne odnese.